

ผลงานประกอบการพิจารณาประเมินบุคคล
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์
(ตำแหน่งประเภททั่วไป)

ตำแหน่ง นักเทคนิคการแพทย์ 6ว (ด้านบริการทางวิชาการ)

เรื่อง ที่เสนอให้ประเมิน

1. ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

เรื่อง การสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบค่าตรวจวิเคราะห์

2. ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เรื่อง การเปรียบเทียบค่าของสารทดสอบต่างๆจำนวน 25 ตัว โดยการใช้ซีรัม จาก Plain tube และ พลาสมา จาก Lithium heparinized tube

เสนอโดย

นางสาวเบญจมาศ ดีไพศาลสกุล

ตำแหน่งนักเทคนิคการแพทย์ 5

(ตำแหน่งเลขที่ รพต. 674)

กลุ่มบริการทางการแพทย์ กลุ่มงานชั้นสูตรโรคกลาง

โรงพยาบาลตากสิน สำนักงานแพทย์

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. **ชื่อผลงาน** การสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบค่าตรวจวิเคราะห์
2. **ระยะเวลาที่ดำเนินการ** มิถุนายน 2552 – สิงหาคม 2552
3. **ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ**
  1. ความรู้เรื่องมาตรฐานงานเทคนิคการแพทย์ เพื่อให้ทราบถึงภาระงานของนักเทคนิคการแพทย์ที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดตั้งระบบคุณภาพ บำรุงรักษา และพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ในห้องปฏิบัติการสาขาต่าง ๆ
  2. ความรู้ทางด้านเทคนิคการแพทย์ เพื่อให้ทราบถึงวิธีการตรวจวิเคราะห์ที่เหมาะสม การแปลผล และวิเคราะห์ผลการตรวจได้อย่างถูกต้อง รวมถึงข้อจำกัดสำหรับสิ่งส่งตรวจหรือวิธีการตรวจวิเคราะห์ต่าง ๆ
  3. ความรู้ทางด้านสถิติ เพื่อใช้ในการเลือกข้อมูลและแปลผลทางสถิติสำหรับการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าตรวจวิเคราะห์จาก เครื่องตรวจวิเคราะห์ 2 เครื่องหรือวิธีการทดสอบ 2 วิธี
  4. ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์โปรแกรม Microsoft Excel เพื่อใช้ในการคำนวณหาข้อมูลสถิติที่จำเป็นสำหรับการสร้างกราฟความสัมพันธ์และกราฟ Bland altman สำหรับการเปรียบเทียบค่าตรวจวิเคราะห์
4. **สรุปสาระสำคัญของเรื่องและขั้นตอนการดำเนินการ**

ปัจจุบันผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการในโรงพยาบาลมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ต่อการตรวจวินิจฉัยและการวางแผนการรักษาผู้ป่วย หากแพทย์สามารถได้รับผลการตรวจวิเคราะห์ที่ถูกต้อง แม่นยำและรวดเร็ว จะทำให้ผู้ป่วยสามารถได้รับการรักษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงเป็นสาเหตุให้เกิดการพัฒนาเครื่องอัตโนมัติและวิธีการตรวจวิเคราะห์แบบใหม่อยู่เสมอ ดังนั้นเพื่อรองรับวิทยาการและเทคนิคใหม่ที่เกิดขึ้น ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์มีความจำเป็นต้องทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าตรวจวิเคราะห์จากเครื่องตรวจวิเคราะห์หรือวิธีการทดสอบซึ่งเป็นมาตรฐานงานหนึ่งของนักเทคนิคการแพทย์ และเนื่องจากภาระงานประจำที่มีอยู่ บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านดังกล่าวรู้สึกว่าเป็นเรื่องยุ่งยากอันเนื่องมาจากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติมักมีขั้นตอนซับซ้อนและใช้เวลานานสำหรับการวิเคราะห์ ดังนั้นการนำโปรแกรมสำเร็จรูปจากคอมพิวเตอร์มาใช้ จึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อช่วยลดภาระงานในการเปรียบเทียบเครื่องมือหรือวิธีการทดสอบได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ศึกษาข้อมูลและการแปลผลทางด้านสถิติที่เหมาะสมสำหรับใช้เปรียบเทียบค่าตรวจวิเคราะห์
2. ศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้แก่ Microsoft Excel เพื่อนำมาใช้ในการประมวลผลทางสถิติ และสร้างกราฟสำหรับใช้เปรียบเทียบค่าตรวจวิเคราะห์
3. รวบรวมข้อมูลสถิติและคอมพิวเตอร์เพื่อสร้างเป็นโปรแกรมที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการสร้างกราฟและคำนวณข้อมูลทางสถิติที่ใช้สำหรับการเปรียบเทียบค่าตรวจวิเคราะห์
4. ทดลองใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยบุคลากรในหน่วยงานที่จำเป็นต้องทำการเปรียบเทียบค่าตรวจวิเคราะห์
5. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากข้อเสนอแนะของผู้ที่ทดลองใช้โปรแกรมเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมให้สะดวกต่อการทำงานมากขึ้น
6. เผยแพร่โปรแกรมและวิธีการใช้งานให้หน่วยงานอื่นได้รับทราบเพื่อเป็นประโยชน์ในการใช้งานต่อไป

5. ผู้ร่วมดำเนินการ

" ไม่มี "

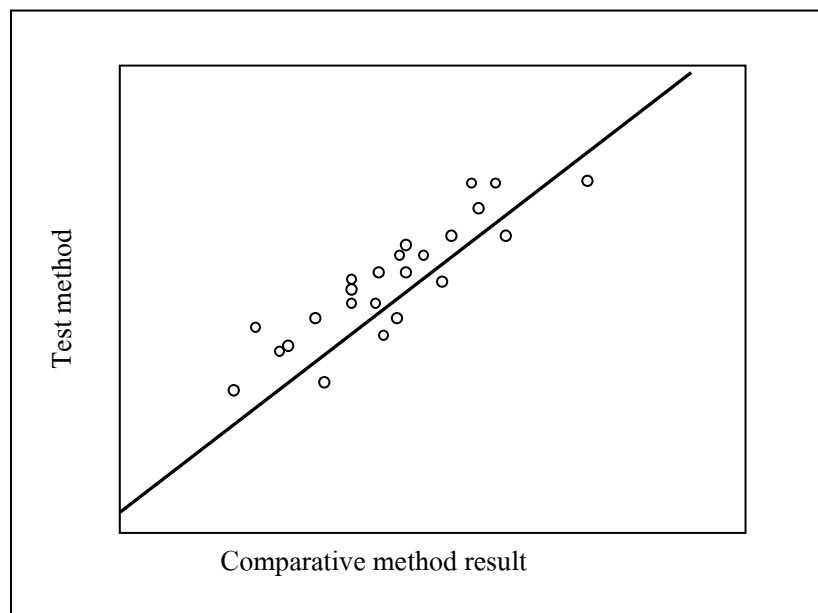
6. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

จากมาตรฐานงานเทคนิคการแพทย์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้การประกันคุณภาพ กระบวนการวิเคราะห์เป็นภาระงานหนึ่งของนักเทคนิคการแพทย์ ซึ่งรวมถึงการเปรียบเทียบวิธีวิเคราะห์หรือเครื่องมือ ในกรณีที่ใช้วิธีการวิเคราะห์หลายวิธี หรือใช้เครื่องมือหลายเครื่องเพื่อให้บริการในรายการทดสอบ ชนิดเดียวกัน ในสถานที่เดียวกันหรือในองค์กรเดียวกัน ต้องมีกลไกการเปรียบเทียบผลเพื่อทวนสอบ โดยใช้ค่าวิเคราะห์ที่สะท้อนค่าในช่วงที่ตรวจวิเคราะห์ ในผู้ป่วยเชิงคลินิกและเก็บบันทึกการเปรียบเทียบนั้นไว้ ดำเนินการแก้ไขทันทีหากพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบผล และมีบันทึก หรือรายงานปัญหาและการแก้ไข กำหนดระยะเวลาการทวนสอบนี้ตามความเหมาะสมกับคุณลักษณะของวิธีการทดสอบหรือเครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือหรือวิธีการที่จะนำมาใช้ในการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการจำเป็นจะต้องมีการประเมินความผิดพลาดของระบบ (Systemic error) และความไม่ถูกต้อง (Inaccuracy) ของเครื่องมือหรือวิธีการวิเคราะห์ ดังนั้นจึงต้องมีการเปรียบเทียบกับวิธีเดิมหรือเครื่องตรวจเดิมที่ใช้อยู่ ซึ่งการเปรียบเทียบอยู่บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างผลการวิเคราะห์ที่ได้ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะนำไปวิเคราะห์โดยการคำนวณทางสถิติที่เหมาะสม

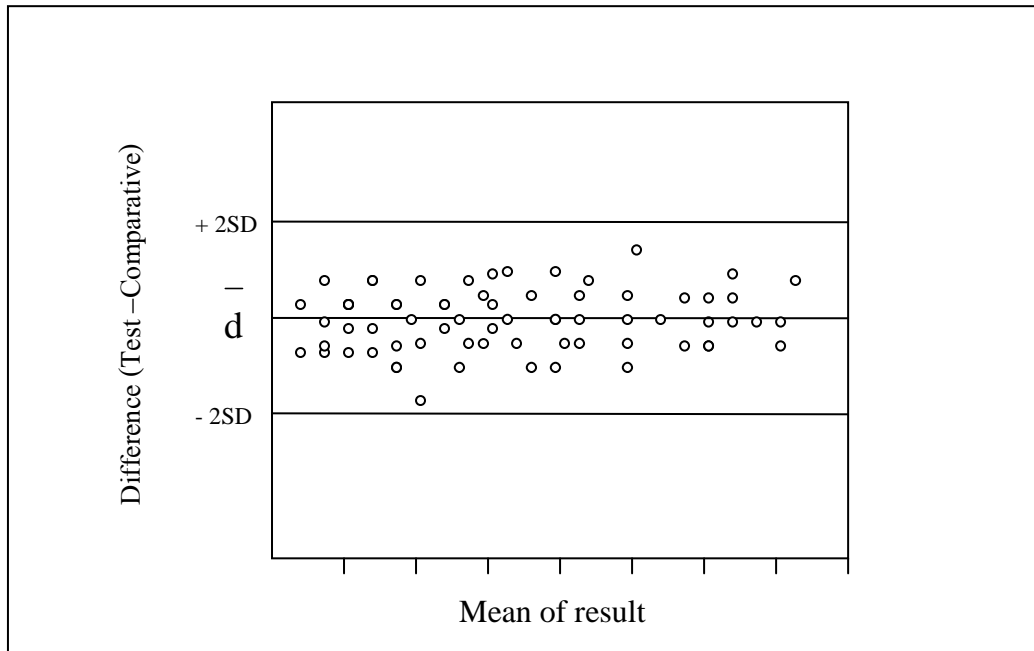
การวิเคราะห์เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบวิธีการและเครื่องมือสามารถทำได้โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้ง 2 วิธีมาสร้างกราฟ ซึ่งกราฟที่จะใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ กราฟความสัมพันธ์ และ กราฟ agreement ของ Bland altman

1. กราฟความสัมพันธ์เป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องตรวจวิเคราะห์ 2 เครื่อง หรือ 2 วิธีการทดสอบ ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้สำหรับการประเมินความสัมพันธ์ของเครื่องตรวจวิเคราะห์และวิธีการทดสอบ โดยแกน X จะแสดงค่าของวิธีหรือเครื่องมือที่จะนำมาเปรียบเทียบ ส่วนแกน Y แสดงค่าของวิธีหรือเครื่องมือมาตรฐาน การที่จะมีความสัมพันธ์ที่ดีเส้นกราฟควรทำมุม 45° กับแกน X รวมถึงสมการเส้นตรงและค่าความสัมพันธ์ (R^2) ที่วิเคราะห์ได้จะนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (รูปที่ 1)

รูปที่ 1 ลักษณะกราฟความสัมพันธ์

2. กราฟ Agreement ของ Bland altman เป็นกราฟสำหรับประเมินความสำคัญทางคลินิกที่เกิดขึ้นระหว่างความแตกต่างของเครื่องตรวจวิเคราะห์ 2 เครื่องหรือ 2 วิธีการทดสอบ โดยเป็นวิธีการที่มีผู้อ้างอิงมากกว่า 11,500 ครั้ง ซึ่งเป็นหลักฐานว่าเป็นวิธีการที่มีความสำคัญในการวิจัยทางการแพทย์ ซึ่งการแปลผลจะวิเคราะห์ ค่าความแตกต่าง (d) โดยมากกว่า 95%ของข้อมูลจะต้องอยู่ในช่วง limit of agreement ($\bar{d} \pm 2SD$; $\bar{d}$ คือ ค่าเฉลี่ยของความแตกต่างทั้งหมด และ SD; Standard deviation คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ d ทั้งหมด) ซึ่งความแตกต่างในช่วงนี้ต้องไม่มีความสำคัญทางคลินิก แสดงว่าค่าของทั้ง 2 วิธีสามารถใช้แทนกันได้ จากกราฟแกน X จะแสดงถึงค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 วิธี (mean) ส่วนแกน Y แสดงถึงค่าความแตกต่าง (d) ของทั้ง 2 วิธี

รูปที่ 2 ลักษณะกราฟ Agreement ของ Bland Altman

ปัจจุบัน โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ สามารถนำมาใช้ในกระบวนการการวิเคราะห์ทางด้านสถิติโดยนำข้อมูลทางสถิติ มาจัดทำกราฟ จากการนำโปรแกรม Microsoft excel เข้ามาใช้เพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับผู้ใช้งาน โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาป้อนลงในโปรแกรมที่ได้มีการกำหนดไว้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาเปรียบเทียบ ซึ่งในที่นี้ (รูปที่ 3) กำหนดให้

- คอลัมน์ B   ค่า X คือค่าที่ได้จากวิธีการหรือเครื่องตรวจวิเคราะห์ที่ต้องการนำมาทำการเปรียบเทียบ
- คอลัมน์ C   ค่า Y คือค่าที่ได้จากวิธีหรือเครื่องตรวจวิเคราะห์ที่เป็นมาตรฐาน
- คอลัมน์ D   ค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 วิธีการทดสอบ (Mean)
- คอลัมน์ E   ค่าความแตกต่างของทั้ง 2 ค่า $\{d(X-Y)\}$

แถวล่างสุดหลังจากข้อมูลที่ได้จากการตรวจวิเคราะห์แสดงถึงค่าต่าง ๆ ได้แก่ ผลรวม ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation:SD) ค่าความสัมพันธ์ (R^2) ค่าต่ำสุด (Min) และค่าสูงสุด (Max) ที่ได้จากการคำนวณทางสถิติ (รูปที่ 3)

การสร้างกราฟความสัมพันธ์จะใช้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจวิเคราะห์ของทั้ง 2 เครื่อง ซึ่งอยู่ในคอลัมน์ B และ C ลงเป็นคู่อันดับ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดไปใช้ในการกำหนดมาตราส่วนแกน X และแกน Y เมื่อป้อนข้อมูลครบจะเห็นว่ามีกราฟเป็นกราฟเส้นตรง และมีสมการเส้นตรง รวมทั้ง ค่า R^2 ที่จำเป็นต้องใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ต่อไป (รูปที่ 4)

การสร้างกราฟ Agreement ของ Bland altman มีการกำหนดให้

คอลัมน์ D ค่าเฉลี่ย (Mean) ของค่า X และ Y

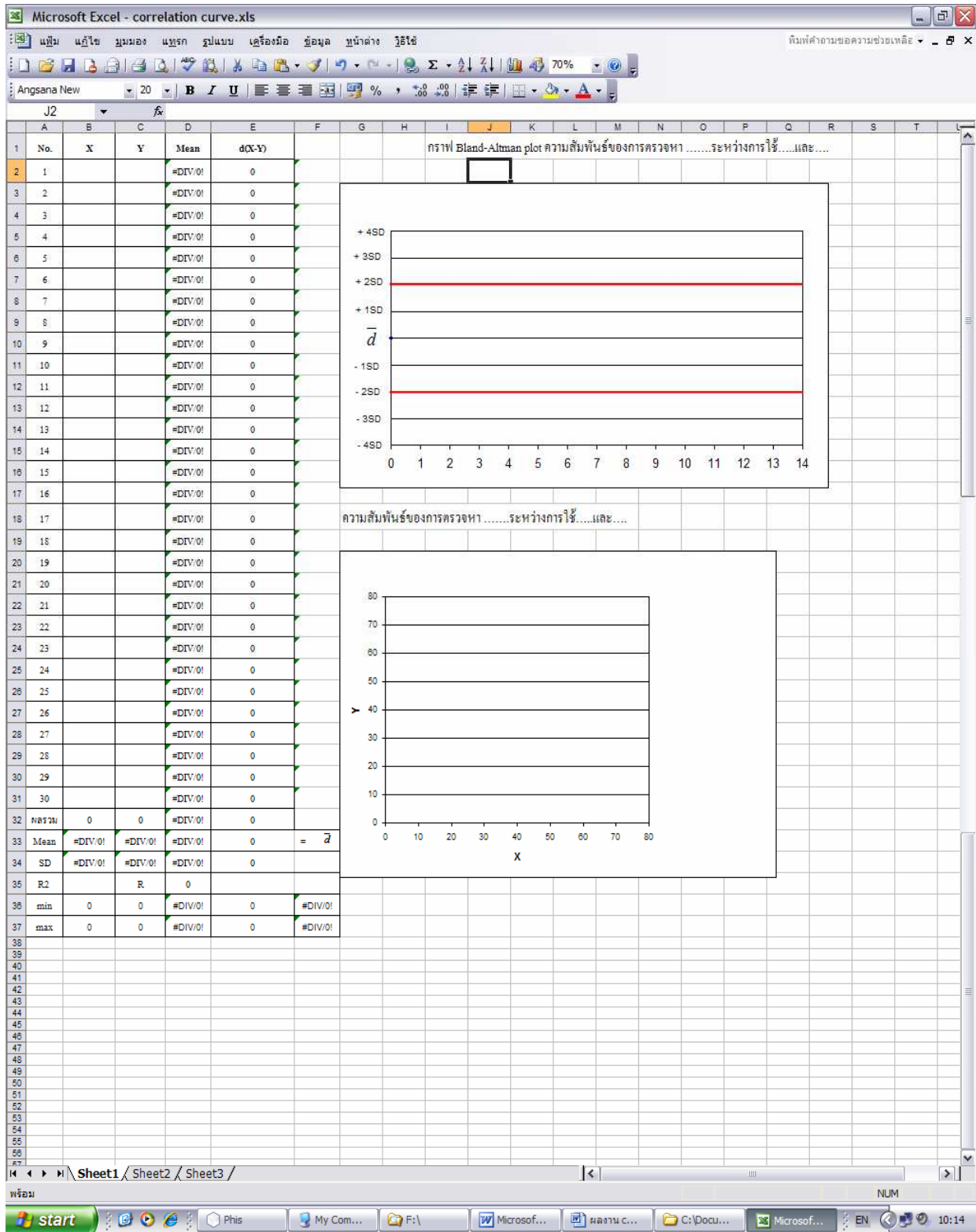
คอลัมน์ E ค่าความแตกต่าง (d) ระหว่าง X และ Y

คอลัมน์ F ค่า Standard deviation index (SDI) โดยคำนวณจากสูตร $(d - \bar{d}) / SD$

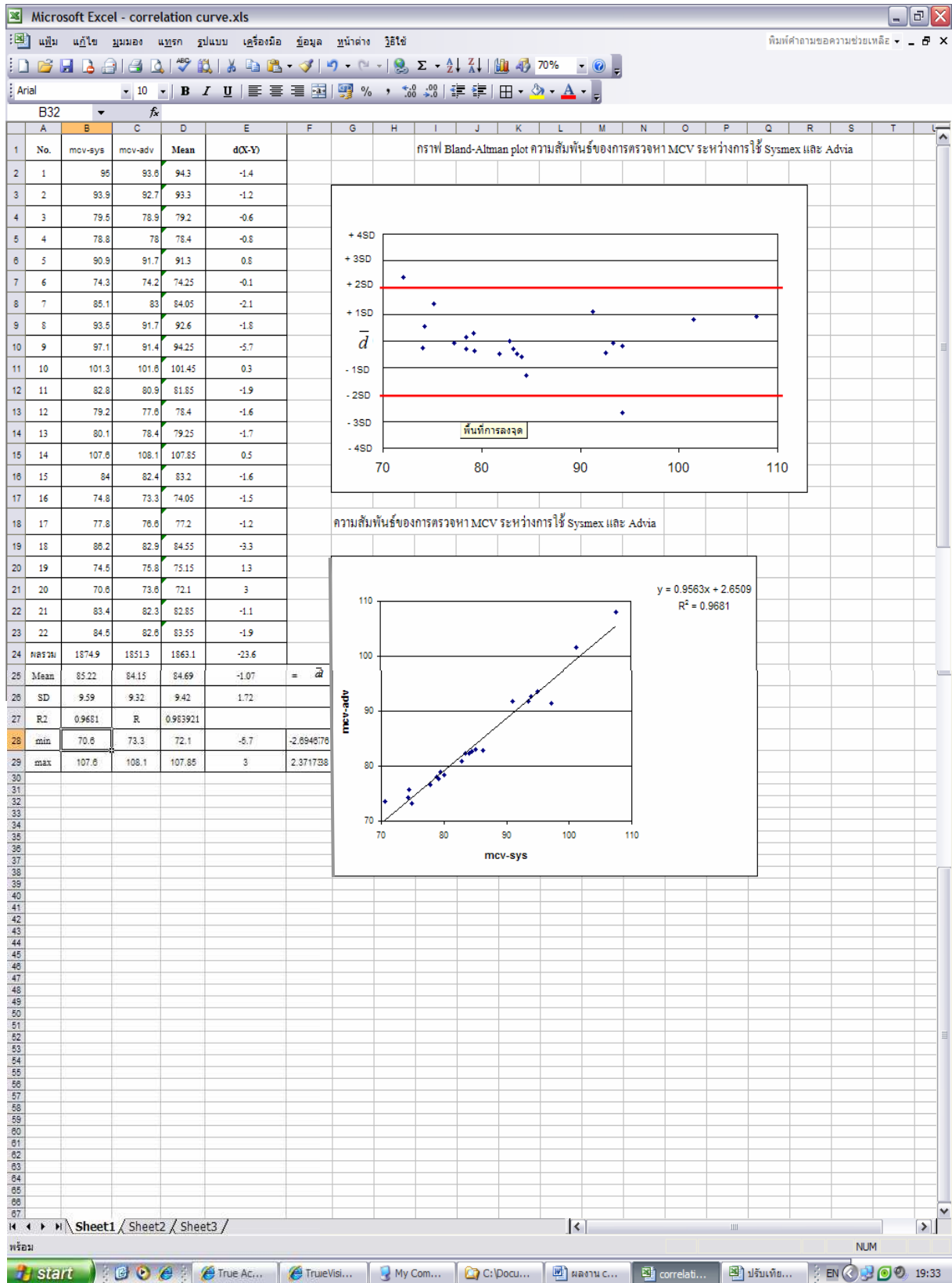
(สำหรับคอลัมน์ F ค่าที่ได้จะไม่ได้แสดงไว้ เนื่องจากใช้สำหรับการสร้างกราฟเท่านั้น)

จากนั้นโปรแกรมจะนำค่าในคอลัมน์ D และ F ไปสร้างกราฟคู่อันดับให้แกน X แสดงถึงค่าเฉลี่ยของผลการตรวจวิเคราะห์ ส่วนแกน Y แสดงค่า SDI การกำหนดมาตราส่วนแกน X จะใช้ข้อมูลค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดของข้อมูล (รูปที่ 4)

เมื่อป้อนข้อมูลเรียบร้อยแล้วจะได้กราฟสำหรับการเปรียบเทียบวิเคราะห์ 2 รูปแบบ ได้แก่ กราฟความสัมพันธ์และกราฟ Agreement ของ Bland altman (รูปที่ 4) รวมถึงข้อมูลทางสถิติและสมการเส้นตรงที่คำนวณได้ จากนั้นจึงนำข้อมูลต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อใช้ในการตัดสินใจการเลือกเครื่องตรวจวิเคราะห์หรือวิธีวิเคราะห์ที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการตรวจทางห้องปฏิบัติการทางคลินิกต่อไป

รูปที่ 3 ลักษณะของโปรแกรมก่อนป้อนข้อมูลที่ใช้สำหรับการเปรียบเทียบค่าตรวจวิเคราะห์

รูปที่ 4 ลักษณะของโปรแกรมหลังป้อนข้อมูลที่ใช้สำหรับการเปรียบเทียบค่าตรวจวิเคราะห์

7. ผลสำเร็จของงาน

1. โปรแกรมสำเร็จรูปที่จะนำมาใช้ในการเปรียบเทียบค่าตรวจวิเคราะห์จาก เครื่องตรวจวิเคราะห์ 2 เครื่องหรือวิธีการทดสอบ 2 วิธี สามารถสร้างกราฟได้ 2 รูปแบบโดยอัตโนมัติ ได้แก่ กราฟความสัมพันธ์และกราฟ Bland altman จากการใส่ข้อมูลเพียงครั้งเดียว
2. โปรแกรมสำเร็จรูปสามารถลดขั้นตอนที่ยุ่งยากและความผิดพลาดในการสร้างกราฟ การคำนวณ และการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
3. สามารถนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการเปรียบเทียบครั้งต่อไปโดยการนำข้อมูลใหม่แทนที่และไม่ต้องเริ่มสร้างกราฟใหม่

8. การนำไปใช้ประโยชน์

1. เพื่อช่วยในการหาค่าปรับเทียบ (correction factor) ระหว่างเครื่องตรวจวิเคราะห์ 2 เครื่องหรือวิธีการทดสอบ 2 วิธี ที่จะนำมาใช้ในห้องปฏิบัติการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็วและถูกต้อง
3. เพื่อให้ห้องปฏิบัติการสามารถนำวิทยาการใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการตรวจวิเคราะห์ที่ทันสมัยได้ตลอดเวลา

9. ความยุ่งยาก ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ

เนื่องจากค่าการตรวจวิเคราะห์มีความหลากหลายจึงไม่สามารถที่จะกำหนดค่าแกนกราฟได้ จึงทำให้เมื่อมีการป้อนข้อมูลแล้วจะต้องทำการปรับสเกล (Scale) กราฟ Bland Altman ที่แกน X ส่วนกราฟความสัมพันธ์ต้องปรับทั้ง แกน X และแกน Y

10. ข้อเสนอแนะ

1. ค่าการตรวจวิเคราะห์ที่จะนำมาใช้ในการเปรียบเทียบควรเลือกค่าที่ครอบคลุมกับช่วงที่ต้องทำการตรวจวิเคราะห์ ตามที่มาตรฐานงานเทคนิคการแพทย์กำหนด โดยมีทั้งค่าต่ำ กลางและสูง
2. ในการตรวจวิเคราะห์ควรมีการควบคุมคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ แม่นยำ มาใช้ในการเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ รวมถึงการป้อนข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ควรตรวจสอบให้ถูกต้อง

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ 1๗๗๗๗๗ ๓๓๓๓๓๓๓๓

(นางสาวเบญจมาศ ดีไพศาลสกุล)

ผู้ขอรับการประเมิน

วันที่ ..... 17 S.A. 2552

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ ๓๓ ๓๓ ๓๓

(นายกัชร พจนานกรณ์)

ตำแหน่ง นักเทคนิคการแพทย์ 8 วช. (ด้านบริการทางวิชาการ) (ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตากสิน
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานชั้นสูตโรคกลาง

โรงพยาบาลตากสิน

วันที่ ..... 17 S.A. 2552

ลงชื่อ ๓๓๓๓

(นางกิตติยา ศรีเลิศฟ้า)

วันที่ ..... 17 S.A. 2552

ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของ นางสาวเบญจมาศ ดีไพศาลสกุล

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักเทคนิคการแพทย์ 6ว (ด้านบริการทางวิชาการ)

(ตำแหน่งเลขที่ รพต. 674) สังกัด กลุ่มบริการทางการแพทย์ กลุ่มงานชั้นสูตรโรคกลาง

โรงพยาบาลตากสิน สำนักงานแพทย์

เรื่อง การเปรียบเทียบค่าของสารทดสอบต่างๆจำนวน 25 ตัว โดยการใช้ซีรัม จาก Plain tube และ

พลาสมา จาก Lithium heparinized tube

หลักการและเหตุผล

การใช้ซีรัมในการตรวจวิเคราะห์หาสารต่างๆ ต้องเสียเวลาในการรอคอยการแข็งตัวของเลือดก่อนทำการปั่นแยกซีรัม และอาจทำให้เลือดเกิดการHemolyse ได้ เพราะรีบปั่นเลือดก่อนการแข็งตัวของเลือดที่สมบูรณ์ อีกทั้งในผู้ป่วยบางรายที่มีความผิดปกติด้านการแข็งตัวของเลือดที่ซ้ำมากยังอาจทำให้เกิดการอุดตันของเครื่องมือ หรือผลการทดสอบที่ผิดพลาด เพราะเกิดการแข็งตัวขณะทำการวิเคราะห์ พบว่าปัญหาเหล่านี้สามารถได้รับการแก้ไขโดยการใช้ Lithium heparinized พลาสมา เพราะสามารถปั่นแยก พลาสมาได้ทันที จึงทำให้ได้ผลการทดสอบต่างๆที่รวดเร็วกว่าการใช้ซีรัม และลดปัญหาที่ซีรัมจะต้องสัมผัสกับเม็ดเลือดแดงนานเกินไป จนสารบางตัวที่อยู่ในเม็ดเลือดแดงแพร่กระจายออกมา ทำให้ค่าสูงขึ้น อีกทั้งยังตัดปัญหาที่จะเกิดจากการแข็งตัวของเลือดที่ช้ากว่าปกติ แต่ก่อนการเปลี่ยนแปลงชนิดของหลอดเลือดจาก Plain tube เป็น Lithium heparinized tube ควรทำการเปรียบเทียบผลการทดสอบต่างๆ ว่ามีค่าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ เพราะสาร Lithium heparine อาจรบกวนการทดสอบบางชนิดได้ โดยการทดสอบต่างๆในห้องปฏิบัติการเคมีคลินิก โรงพยาบาลตากสิน ที่ต้องใช้ซีรัมในการตรวจวิเคราะห์ มีดังนี้ BUN, Creatinine, Uric acid, Cholesterol, Triglycerides, HDL-C, LDL-C, AST, ALT, ALP, LDH, Total protein, Albumin, Total Bilirubin, Direct Bilirubin, Amylase, CK, CK-MB, Calcium, Phosphate, Magnesium และ Electrolyte ถ้าไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของผลการทดสอบ ก็ควรจะใช้ Lithium heparinized tube แทน Plain tube เนื่องจากมีราคาแพงกว่าไม่มากนัก แต่ประโยชน์ที่ได้นับว่าคุ้มค่ามาก เพราะทำให้ได้ผลการทดสอบที่ถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็วกว่าเดิม

วัตถุประสงค์และหรือเป้าหมาย

1. เพื่อให้สามารถประเมินว่าควรใช้ Lithium heparinized tube แทน Plain tube ที่ใช้อยู่เดิมได้หรือไม่
2. เป็นแนวทางที่จะใช้พัฒนางานด้านการวิเคราะห์ให้ถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็วกว่าเดิม
3. เพื่อเพิ่มความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการคือ ผู้ป่วยและแพทย์

กรอบการวิเคราะห์ แนวคิด ข้อเสนอ

เนื่องจากต้องการลดระยะเวลาการรอคอย จากการรอเลือดแข็งตัว และเพื่อให้ได้ผลการทดสอบที่ถูกต้องแม่นยำมากที่สุด โดยลดโอกาสการเกิด Hemolyse ของเลือด และลดการอุดตันของเครื่องมือ จากการแข็งตัวของเลือดที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้เกิดแนวคิดในการพัฒนางานด้านการตรวจวิเคราะห์ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะดูได้จากความถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็วกว่าเดิม โดยการใช้ Lithium heparinized tube แทน Plain tube ซึ่งต้องการพิสูจน์กันต่อไปว่าสาร Lithium heparine ที่ใช้ป้องกันการแข็งตัวของเลือด จะมีผลรบกวนการทดสอบตัวใดหรือไม่ โดยมีแนวทางการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

1. เจาะเลือดจากผู้ป่วยหรืออาสาสมัครจำนวนไม่น้อยกว่า 50 ราย แล้วแบ่งเป็น 2 หลอด คือ Plain tube กับ Lithium heparinized tube โดยใส่เลือดให้ครบตามขีดที่กำหนดไว้ที่หลอดเลือด
2. ปั่นหลอดเลือดทั้ง 2 ชนิด ไปพร้อมๆกัน ภายในเวลา 1 ชั่วโมง ด้วยความเร็วรอบ 2000 g เป็นเวลา 7 นาที
3. ทำการการวิเคราะห์สารต่างๆ ได้แก่ BUN, Creatinine, Uric acid, Cholesterol, Triglycerides, HDL-C, LDL-C, AST, ALT, ALP, LDH, Total protein, Albumin, Total Bilirubin, Direct Bilirubin, Amylase, CK, CK-MB, Calcium, Phosphate, Magnesium และ Electrolyte โดยวิเคราะห์ทั้งซีรัมจาก Plain tube และ พลาสมาจาก Lithium heparinized tube ไปพร้อมๆกัน ด้วยเครื่องมือตัวเดียวกัน
4. นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าทางสถิติเพื่อช่วยในการตัดสินใจว่าซีรัมจาก Plain tube และ พลาสมาจาก Lithium heparinized tube ให้ผลการทดสอบที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยใช้ Correlation และ Paired T-test หรือ Bland Altman test เพื่อทำการทดสอบความแตกต่างนั้นมีความสำคัญทางคลินิกหรือไม่

จากผลการทดสอบ ถ้าไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของผลการทดสอบทุกตัว ก็ควรใช้ Lithium heparinized tube แทน Plain tube เพราะมีราคาแพงกว่าไม่มากนัก แต่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้เป็นอย่างดี แต่กรณีที่พบว่ามีความไม่สอดคล้องกันของการทดสอบ แม้แต่เพียงการทดสอบเดียว ก็ไม่ควรนำ Lithium heparinized tube มาใช้ เพราะจะทำให้เกิดความยุ่งยาก จากการใช้หลอดเลือดหลายชนิดในการเก็บตัวอย่างเลือดผู้ป่วย อย่างไรก็ตามเราสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับ Lithium heparinized พลาสมา มาใช้ในการเลือกทำการทดสอบที่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกรณีที่เลือดของผู้ป่วยมีการแข็งตัวที่ช้ามาก จนอาจส่งผลต่อความคงตัวของสารที่ต้องการตรวจวิเคราะห์ ก็อาจแก้ไขปัญหานี้ได้โดยการเทเลือดจาก Plain tube ไปยัง Lithium heparinized tube แล้วผสมให้ทั่วโดยการคว่ำหลายๆครั้ง แต่ต้องเลือกทำเฉพาะการทดสอบที่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากซีรัมของ Plain tube

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ป่วยได้รับผลการตรวจที่รวดเร็วยิ่งขึ้น แต่ยังคงให้ความถูกต้อง แม่นยำ เช่นเดิม
2. สามารถลดเวลาการรอคอยของการทดสอบต่างๆที่ต้องใช้ซีรัมในการตรวจวิเคราะห์ได้
3. สามารถลดอุบัติเหตุการอุดตันของเครื่องมือ ทำให้การหยุดงานน้อยลง
4. ผู้ป่วยมีความพึงพอใจในบริการของโรงพยาบาลตากสินเพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

สามารถลดระยะเวลาการรอคอยผลการทดสอบ (turn around time) จากเดิม 15 นาที

ลงชื่อ.....นางสมภาส ศีไพศาลสกุล.....

(นางสาวเบญจมาศ ศีไพศาลสกุล)

ผู้ขอรับการประเมิน

17 S.A. 2552